

ΤΟ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΡΟΚΥΛΕΙΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ
• Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ •

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 80 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2000 • ΔΡΧ. 750 • ΤΗΛ.: 76.54.555 - 90.10.819 • ΓΡΑΦΕΙΑ: Λ. ΚΑΡΕΑ 106, Τ.Κ. 162 33
ΗΛΕΚ/ΚΗ Δ/ΝΣΗ: <http://www.compuling.gr/makriyannis/pictures>

ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ

Πολιτιστικό Κέντρο Β.Δ. Δωρίδας

Υλοποιώντας απόφαση του Ζε Αναπτυξιακού Συνεδρίου, το Δ.Σ. της Ομοσπονδίας Συλλόγων Β.Δ. Δωρίδας όρισε το Κροκύλειο ως πολιτιστικό κέντρο της ορεινής Δωρίδας για το 2000.

Ο Σύλλογος Κροκυλείων "Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ" απεδέχθη τον ορισμό του Κροκυλείου ως πολιτιστικό κέντρου της ορεινής Δωρίδας και με την σειρά του σχεδίασε, οργάνωσε, επιμελήθηκε και παρουσίασε τις ακόλουθες καλοκαιρινές εκδηλώσεις:

- 1) ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΧΟΡΩΔΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
- 2) ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΥ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟΥ
- 3) ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΧΟΡΩΔΙΑΣ ΚΑΙ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΥ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟΥ
- 4) ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΝΤΕΧΝΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ
- 5) ΒΡΑΔΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ
- 6) ΑΘΛΗΤΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ

Η ΛΑΪΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ του συλλόγου μας σε έκτακτη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στο Κροκύλειο, μετά το πέρας του Δημοτικού Συμβουλίου, στο χώρο του σχολείου αποφάσισε να καλέσει τους κατοίκους του χωριού μας σε λαϊκή συνέλευση το απόγεια της Παρασκευής 11 Αυγούστου 2000 στο σχολείο. Οι λόγοι που οδήγησαν το Δ.Σ. στην απόφαση, εκτός των άλλων, ήταν ότι ο σύλλογός μας εβάλετα εμμέσως σαν υπεύθυνος για τα στυχή αποτελέσματα θεμάτων που αφορούσαν το χωριό μας. Και επειδή εύκολα μπορεί κάποιος να λέει ότι θέλει και να μεταφέρει τις ευθύνες στα γενικούς και αόριστο "σύλλογος", το Δ.Σ. με τον τρόπο αυτό θέλησε να βάλει τα πράγματα στη θέση τους και ταυτόχρονα να δώσει τη δυνατότητα στους Κροκυλείωτες να εκφράσουν τις απόψεις τους, τα παρόπονά τους, τις υποδείξεις τους, την ευχαρίστηση ή την δυσαρέσκειά τους για ότι συμβαίνει στο χωριό τους.

Έτσι λοιπόν την Παρασκευή 11 Αυγούστου στο χώρο του σχολείου συγκεντρώθηκαν οι Κροκυλείωτες για την λαϊκή τους συνέλευση. Πρόεδρος εκλέχτηκε ο κ. Γιάννης Καρκαβίτσας ο οποίος διεύθυνε την συνέλευση με την γνωστή του μαστρία.

Μίλησαν οι κάτωθι Κροκυλείωτες:

Κρίτα Ελένη, Μπακαρέζου Ελένη, Κρίτας Γρηγόρης, Μαχάς Ιωάννης, Χαβάτσα Τζούλια, Καρκαβίτσας Θανάσης, Κρίτας Βασιλής, Βάρος Νίκος, Καρκαβίτσας Ιωάννης, Τριανταφύλλου Τριανταφύλλος και Σινόπουλος Νίκος.

Τα θέματα που αναπτύχθηκαν αφορούσαν:

1) Την καθαριότητα του χωριού και την αποκομιδή των σκουπιδιών

2) Το ξενοδοχείο, την λειτουργία του, το μέλλον του, την συντήρησή του.

3) Το καταφύγιο, την λειτουργία του, την συντήρησή του

4) Την στέγαση του λαογραφικού Μουσείου Κροκυλείου

5) Την επαναλειτουργία του λιβαδιού

6) Την απουσία του τοπικού συμβουλίου Κροκυλείου

7) Τις αρμοδιότητες του τοπικού συμβουλίου

8) Την Μεγάλη Βρύση και το ρέμα της

9) Την κατάσταση του Δημοτικού Σχολείου

10) Την συνεργασία συλλόγου-τοπικού συμβουλίου

11) Την στάση του κ. Τριανταφύλλου σε συγκεκριμένα θέματα.

12) Την μετατροπή του χώρου του υδραγωγείου σε νταμάρι και

13) Την ύδρευση του χωριού μας.

Η λαϊκή συνέλευση ύστερα από διεξοδική συζήτηση των ανωτέρω θεμάτων κατέληξε στις κάτωθι αποφάσεις.

1) Ο Δήμος να μάς γνωρίσει τις αρμοδιότητες του τοπικού συμβουλίου

2) Να ορισθεί επιτροπή διαχείρισης του καταφυγίου και οι αποφάσεις για την λειτουργία του να παίρνονται από την γενική συνέλευση του συλλόγου και δχι από το Δ.Σ.

3) Να πραγματοποιηθεί καθαρισμός του χωριού από τον σύλλογο.

4) Να πραγματοποιείται η λαϊκή συνέλευση κάθε χρόνο μεταξύ 5-15/8

5) Να επαναλειτουργήσει το λιβάδι

6) Να γίνει καθαρισμός της Μεγάλης Βρύσης από τον σύλλογο.

Το Δ.Σ. του συλλόγου ανέλαβε να πρωθήσει τις προσάσεις και να ενημερώσει το σώμα στην τακτική γενική συνέλευσή του.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΧΟΡΩΔΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΣ

Η γενέτειρα του στρατηγού της επανάστασης Γιάννη Μακρυγιάννη - το Κροκύλειο Δωρίδας - φιλοξένησε το 1ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΧΟΡΩΔΙΑΣ Στερεάς Ελλάδας, που διοργάνωσε ο σύλλογος Κροκυλείων "Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ" από της 5 έως της 8 Αυγούστου 2000.

Ο φιλόξενος χώρος του Δημοτικού σχολείου, που διαμορφώθηκε κατάλληλα για την περίσταση, χρησιμοποιήθηκε σαν έδρα του ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΧΟΡΩΔΙΑΣ και δύο παρακολούθησαν τις παραστάσεις απόλαυσαν και έζησαν μια ξεχωριστή εμπειρία.

Το Φεστιβάλ Χορωδίας αλλά και την υπόλοιπη πολιτι-

στική δραστηριότητα του συλλόγου μας προλόγισε ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας συλλόγων Β.Δ. Δωρίδας κ. Ζήσης Κωνσταντόπουλος. Ακούστηκαν με την σειρά εμφάνισής τους οι χορωδίες:

α. ΧΟΡΩΔΙΑ ΙΤΕΑΣ

β. ΧΟΡΩΔΙΑ ΑΜΦΙΣΣΑΣ

γ. ΧΟΡΩΔΙΑ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΩΡΤΗ

Την Κυριακή 17 Δεκεμβρίου 2000 σας περιμένουμε στην στέγη του συλλόγου μας, για να γιορτάσουμε όλοι μαζί, όπως κάθε χρόνο, τις άγιες ημέρες που έρχονται.

Θα χαρούμε πολύ να σας έχουμε κοντά μας.

Ωρα προσέλευσης 11:30π.μ.

ΕΚΔΡΟΜΗ

Ο σύλλογος διοργανώνει ημερήσια εκδρομή στης 19 Νοεμβρίου 2000, ημέρα Κυριακή, για Τρίπολη, Αγ. Πέτρο, Άστρος και Ναύπλιο. Δηλώσεις συμμετοχής στην κα Ράμπου Ελένη, ΤΗΛ. 7643541

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Τα προξύμια

Την Κυριακή του Θωμά ήταν ο γάμος. Και την Τετάρτη πριν το γάμο ήταν τα "προξύμια". Ήταν το έθιμο. Στο σπίτι της νύφης μάζεύτηκε το συγγενολόι και αρκετοί χωριανοί. Προπαντός νέοι και νέες.

Με το σούρουπο στο μεγάλο δωμάτιο του σπιτιού ήταν όλα έτοιμα. Ένα σκαφίδι, μια σακούλα με αλεύρι, καθάριο βέβαια, μια καταρόλα με νερό, η ξάρα και ο πλάστης. Και από γύρω όσοι χώραγαν.

Ο Γιάννης και η Μαρία, που είχαν τους γονείς τους (έτσι έπρεπε) έβαλαν στη μέση στο δωμάτιο, κάτω, το σκαφίδι και πάνω σ' αυτό τον πλάστη για να πατάει η ξάρα. Η Μαρία έριχνετην ξάρα λίγο λίγο το αλεύρι και μαζί με το Γιάννη, κουνούσαν πέρα δώθε πάνω στον πλάστη την ξάρα και άρχισε το ξάρισμα, αλλά μαζί κι από γύρω ως οι κοπέλες το τραγούδι: "Σαν ψιλό, ψιλό είν' τ' αλεύρι, σαν αφράτο το προξύμι. Αγούρος το κοκκινάει και η ξανθιά τ' ανεβαίνει, πόχουν μάνα και πατέρα και αδέρφια και ξαδέρφια". Και το επαναλαμβαναν, ώσπου τελείωσε το ξάρισμα. Τότε η Μαρία έκαμε ένα σταυρό πάνω στο αλεύρι και άρχισε το "ανάπιασμα". Έβαλε το αλεύρι στο μεγάλο κακκάβι και ρίχνοντας λίγο λίγο νερό μαζί με το Γιάννη το ανακάτευαν χρηματοποιώντας από ένα κουτάλι, μέχρι που αναπιάστηκε το προξύμι.

Ακολούθησε τραγουδιστά το κάλεσμα: "Για κοπιάστε, για ζυγώστε να αστήμωστε το προξύμι". Κι έριχναν τα φραγκοδίφραγκα, οι γονείς πρώτοι. Θα τα μοιράζονταν ο Γιάννης και η Μαρία.

Μετά το ασήμωμα η Μαρία έβαλε στο δάχτυλό της προξύμι, έκαμε το σημείο του σταυρού στο μέτωπο της νύφης κι ακολούθησαν οι ευχές "η ώρα η καλή", "καλά στέφανα" στη νύφη και τους συγγενείς και κοπέλες πρόσφεραν σε όλους χαλβά και λουκούμια.

Έπειτα στην αυλή άρχισε το γλέντι με τα τοπικά όργανα. Περασμένα τα μεσάνυχτα αντηχούσε στη σιγαλά της νύχτας το κλαρίνο, που έσημε στις ρεματίες με τον απόχον της διασκέδασης που γινόταν στο σπίτι του γαμπρού στην πέρα γειτονιά. Μάλιστα κεφάτοι και στης νύφης δε γλίτωσαν όμως το καρβούνισμα.

Έθιμο ήταν κι αυτό.

Το προξύμι που αναπιάστηκε, στο κακκάβι σκεπασμένο ως το πρωι, ανεβαίστηκε, φούσκωσε, και ζύμωσαν με αυτό για το γάμο τις "πρεβέντες", τα ταψόμωμα με τα κεντήδια και πασπαλισμένα με ζαχαρόνερο.

Με τα προξύμια άρχισε ο γάμος. Ήταν η πρώτη από μια σειρά εθνικών γαμήλιων εκδηλώσεων, που λάμπρυναν το σπουδαιό γεγονός.

από την εφημ. ΠΟΤΙΔΑΝΕΙΑ

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ 6 στρέμματα - θέση Καραμάνου.

ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ 8 στρέμματα θέση Πέτρα.

ΑΜΠΕΛΙ 2 στρέμματα - θέση Ριζόβραχος

Τηλ. 6514897 απογευματινές ώρες 41235 Κροκύλειο.

(εντός Κροκυλείου).

ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ (ποτιστικό)

2 στρέμματα - θέση Λιβάδια

(εντός Κροκυλείου).

ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ - κήπος 400 μ2 εντός Κροκυλείου - Μότσος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου μας θέλει να ευχαριστήσει δημοσίων τους χωριανούς μας εκείνους που με την προσφορά εργασίας ή την συμμετοχή τους στα δρώμενα, βοήθησαν να έχουμε τα καλύτερα αποτελέσματα στην διοργάνωση των καλοκαιρινών εκδηλώσεων.

Γραββάνη Βαγγέλη

Δάφνη Γιάννη

Κουτσούκο Χάρη

Κρίτσα Άννα

Κρίτσα Γρηγόρη

Μπούτσικου Ιωάννα

Μπούτσικο Κώστα

Πουλόπουλο Γιώργο

Σαΐτη Τάσο

Σαΐτη Λουκά

Σαΐτη Σπύρο

Σας ευχαριστούμε πολύ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΧΑΡΑΞΗ ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ

Μοναδικής αίσθησης τρόπος για να γνωρίσει κάποιος περιηγητής και στις μέρες μας τις ομορφιές του τόπου μας εξακολουθεί να είναι τα πεζοπορια και για τους περισσότερο ανήσυχους θα έχει βρεθεί.

Προς την κατεύθυνση αυτή κινούμενος ο Ορειβατικός Σύλλογος Ναυπάκτου με έγγραφο του προς τους δήμους Πλατανού, Πυλήνης και χάλκειας που που κοινοποιούνται επίσης και στην ΑΝΕΤΑΠΟ προτείνει την χάραξη και σηματοδότηση με ειδικές πινακίδες ενός ορειβατικού μονοπατιού, το οποίο θα αποτελεί κλάδο του ευρωπαϊκού μονοπατιού E4. Πρόκειται για ένα μονοπάτι αρκετών χιλιομέτρων (!) που απευθύνεται στους Φυσιολάτρες κατοίκους της ηπείρου. Εκείνα από τα Πυργιάνια όρη της Ιστανίας και αφού διασχίσει ορεινούς δύκους στη Γαλλία και την Ιταλία καταλήγει στον ελλαδικό χώρο που που διασχίζει σχεδόν καθέως από τις Πρέσπες μέχρι και τον Ταύγετο, ενώ τμήμα του διασχίζει και τον ορεινό δύκο της Κρήτης Δημοσιεύμενο απούσιο το κείμενο γιατί έχουμε την πεποίθηση ότι συμβάλλει προς τη σωτήρια κατεύθυνση για μια ολική αξιοποίηση της ορεινής Ναυπάκτιας.

Με την παρούσα μας επιστολή θέλουμε να θέσουμε υπόψη σας την πρότασή μας για χάραξη και σηματοδότηση ενός ορειβατικού μονοπατιού το οποίο θα αποτελεί κλάδο του γνωστού Ευρωπαϊκού μονοπατιού E4 που διασχίζει τη χώρα μας από την Φλώρινα και καταλήγει στην Κρήτη και στην Ανάπιαση.

Σχίζει την επαρχία μας (χωριά, μοναστήρια, παραδοσιακά κτήματα και γεφύρια, φυσικές ομορφιές, αρχαιολογικούς χώρους κλπ.).

Είναι πλέον γνωστό ότι η "επιστροφή" ανθρώπων στην επαρχία μας προσλαμβάνει πλέον διαφορετικό περιεχόμενο. Οι ανθρώποι θα "γυρίσουν" στην περιοχή μας όχι πλέον για να εγκατασταθούν μόνιμα και να εργασθούν, αλλά άλλοι για να κρατήσουν ζωντανούς τους δεσμούς με τη γενέθλια γη, άλλοι για να γινωρίσουν, άλλοι για να μελετήσουν και άλλοι (οι περισσότεροι) για να ψυχαγωγηθούν. Με τέτοια δεδομένα λοιπόν στα πλαίσια της ποθώμενης ανάπτυξης της Ναυπάκτιας θα πρέπει να επιδιωχθούν υποδομές και δραστηριότητες τέτοιες που να εξυπηρετούν τετούσιους ακόπους.

Γνωρίζουμε ότι ολή η Ναυπάκτια έχει συμπεριληφθεί στο Κοινωνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα ΠΙΝΔΟΣ. Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος πιστεύουμε ότι η πρότασή μας μπορεί να πραγματοποιηθεί και να συμβάλλει στην κατεύθυνση της ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (ορεινού).

Σχολιό Δ.Σ. Συλλόγου

Δημοσιεύουμε την ανωτέρω πρόταση του Ορειβατικού Συλλόγου Ναυπάκτου, γιατί η χάραξη του σε λόγω μονοπατιού στον κλάδο A2. Εκκινεί από την Ανα Χώρα και μέσω Κερασοβουνίου (Ομάλια υψ. 1708μ) Ξεροβουνίου (υψ. 1694μ) και καταλήγει στο καταφύγιο Κροκυλείου.

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ Β/Δ ΔΩΡΙΔΟΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΟΥ 6ου ΑΝΤΑΜΩΜΑΤΟΣ 2000

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΕΤΩΝ 13 - 17

- 1η το 15 Κοντογιώργου Φρόσου Διακόπι
- 2η το 14 Βενετσάνου Αφροδίτη Τρίσιενο
- 3η το 22 Κουφασιών Κώνων/Κουπάκι

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΕΤΩΝ 6 - 12

- 1η το 6 Κοίνη Αθηνά, Κουπάκι
- 2η το 32 Κανέλλου Μαργαρίτη, Ψ. Χωριό
- 3η το 21 Δημητρόπουλου Αγγελική, Περιβόλι

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΓΟΡΙΑ ΕΤΩΝ 13 - 18

- 1ος Κουτσανγέλος Γεώργιος, Αρτοτίνα
- 2ος Διαμάντης Γιάννης Δάφνος
- 3ος Σείτης Θεόδωρος, Κουπάνι

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΓΟΡΙΑ ΕΤΩΝ 6 - 12

- 1ος Σείτης Δημήτριος, Κουπάκι
- 2ος Τσαμδήρης Μανώλης, Αρτοτίνα
- 3ος Κουτσανγέλας Βασίλης, Αρτοτίνα

Εκδρομείς στην Καστριώτισσα για το Λαογραφικό Μουσείο

Πόλος έλξης για εκδρομείς από Συλλόγους της Ρούμελης και επισκέπτες απ' όλη την Ελλάδα, έχει γίνει ο Δήμος Καλλιθέας με το θαυμάσιο Λαογραφικό ΜΟΝΙΤΕΡΙΟ

"Όπως αρχή...

Αλφαβητάρια

... όπως βιβλίο

Αλήθεια, έχει ξεχάσει κανείς από μας τη μέρα που πήγε στην Πρώτη δημοτικού, τη μέρα που μπήκε πια επισήμως στον κόσμο των "μαθητών"; Θυμόμαστε όλοι πολύ καλά, νομίζω, τη μέρα που αφήσαμε οριστικά πίσω μας το ξένοιαστο νηπιαγωγείο, με τα τραγούδια και τα παιχνίδια, και πήραμε στα

χέρια μας μολύβια, τετράδια και βιβλία. Τα πρώτα βιβλία της σχολικής μας ζωής. Ποιος δεν ένιωσε ανακούφιση και περηφάνια όταν τελικά έμαθε να διαβάζει και να γράφει; Και ποιοι αποδείχτηκαν καλύτεροι σύντροφοι και βοηθοί, μαζί με τους δασκάλους και τους συμμαθητές μας; Μα φυσικά τα πρώτα μας βιβλία.

Της Μαρίας Καζάνη

δεν τα κοίταξε με περιέργεια και θαυμασμό; Ποιος δεν ένιωσε δέος μπροστά στα σχήμα-

τα που έβγαζαν ήχους, τα γράμματα, όπως τα έλεγε η δασκάλα; Ποιος δεν ένιωσε ανακούφιση και περηφάνια όταν τελικά έμαθε να διαβάζει και να γράφει; Και ποιοι αποδείχτηκαν καλύτεροι σύντροφοι και βοηθοί, μαζί με τους δασκάλους και τους συμμαθητές μας; Μα φυσικά τα πρώτα μας βιβλία.

To πρώτο μας βιβλίο

Για πολλά χρόνια, τα βιβλία των μικρότερων μαθητών ονομάζονταν "αλφαβητάρια", από τα δύο πρώτα γράμματα της ελληνικής γλώσσας, αλφαβήτα. Από τον 18ο αιώνα και μετά γράφτηκαν, εικονογραφήθηκαν, εκδόθηκαν και διδάχτηκαν στα ελληνικά σχολεία πολλά αλφαβητάρια. Τα περισσότερα απ' αυτά αγαπήθηκαν από τα παιδιά. Άλλα πάλι τρόμαζαν και δυσκολεύειν τους μικρούς μαθητές, όταν γράφονταν σε διυνόητα ελληνικά, την καθαρεύοντα. Έτοι κι αλλιώς, όμως, τ' αλφαβητάρια, ποτισμένα με τα δάκρυα και τα γέλια μας, είναι ό,τι πιο τρυφερό έχουμε να θυμηθούμε από τα πρώτα σχολικά μας βήματα. Το νοσταλγικό αυτό κάσμο θα παρουσιάσουμε σήμερα, σε μια μικρή ιστορική αναδρομή.

To πρώτο!

Το πρώτο ελληνικό αλφαβητάριο εκδόθηκε όταν η Ελλάδα ήταν ακόμη υποδουλωμένη στους Τούρκους. Τυπώθηκε στη Βιέννη το 1771 και είναι έργο του Μιχαήλ Παπαγεωργίου. Τότε, πλούσιοι και φωτισμένοι ομογενείς, που ζούσαν στις μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις, έδιναν χρήματα για να κάνουν τα ελληνόπουλα σπουδές στην Ευρώπη, αλλά και για να ιδρυθούν σχολεία και βιβλιοθήκες στην Ελλάδα και να εκδοθούν βιβλία. Το πρώτο αλφαβητάριο μας θυμίζει λόγο βιβλίο θρησκευτικών, μια κι εκείνη την εποχή τα αλφαβητάρια είχαν θρησκευτικό χαρακτήρα. Θα μας άρεσε, άραγε, σήμερα;

"Ια" και "ωα"

"Ια" και "ωα", μα γιατί να μάθω αυτά τα περίεργα "ελληνικά"; Αναφωτιστάν, πιθανόν, το πρωτάκι της εποχής εκείνης. Ελληνικόν Αλφαβητάριον, γραμμένο το 1904 από τον Χ. Παπαμάρκο, γνωστό παιδαγωγό και συγγραφέα αλφαβητάριών της εποχής. Την εποχή αυτή, τα αλφαβητάρια γράφονται στη δύσκολη ελληνική γλώσσα για τα παιδιά - και όχι μόνο - την καθαρεύοντα. Ο Παπαμάρκος είναι θερμός υποστηρικτής της, και έτοι με τα βιβλία του τα παιδιά καλούνται να μάθουν ότι η σωστή λέξη για τους μενεζέδες είναι "ία" και για το αβγό "ωά". Όμως, το γλωσσικό ζήτημα έχει πάρει ήδη μεγάλες διαστάσεις....

"Δια τα παιδία και κοράσια"

Για.. αγόρια και κορίτσια, δηλαδή, προορίζεται το αλφαβητάριο αυτό, που εκδόθηκε στη Μυτιλήνη το 1870. Είναι φανερό ότι από τα αλφαβητάρια μπορούμε να βγάλουμε πολλά συμπεράσματα για τα ήθη που επικρατούσαν σε κάθε εποχή. Σε μια σελίδα του αλφαβητάριου φιγουρά-

ρει το γνωστό ποιηματάκι "φεγγαράκι μου λαμπρό". Βλέπετε, και οι πρόποδες μας μας ταΐζουναν!

'Ένας "ήλιος" λαμπρός

Το γλωσσικό ζήτημα χωρίζει τους διανοούμενους της Ελλάδας σε δύο στρατόπεδα. Από τη μια οι οπαδοί της καθαρεύοντας, της γλώσσας που μόνο οι πολύ μορφωμένοι κατανοούν, και από την άλλη οι δημοτικούτες, οι οπαδοί της γλώσσας που μιλάει ο λαός, της "ζωντανής" γλώσσας του τόπου μας. Ανάλογα με τις κυβερνήσεις που ανεβοκατεβαίνουν στην Ελλάδα την περίοδο αυτή, παρελαύνουν διάφορα αλφαβητάρια στις σχολικές αίθουσες. Το 1917, η κυβέρνηση του Ελευθερίου Βενιζέλου, στο πλαίσιο μιας θαρραλέας εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, καθιερώνει τη δημοτική γλώσσα στα σχολεία και ορίζει να γραφτούν βιβλία. Οι υποστηριχτές της δημοτικής συντάσσουν αλφαβητάρια προστά στην τρυφερή παιδική ηλικία. Χαρακτηριστικό δείγμα το "Άλφαβητάρι με τον ήλιο", όπως επικράτησε να λέγεται, που συγαπήθηκε από πολλές γενιές παιδιών. Στη συντακτική επιτόπη διαβάζουμε ονόματα σπουδών επιστημώνων, όπως, του Ανδρεάδη, του Δελμούζου, του Τριανταφύλλιδη, και συγγραφέων όπως του Νιοβάνα και του Παπαντωνίου. Την εικονογράφηση φρόντισε με ιδιαίτερο μεράκι ο ζωγράφος Κ. Μαλέας, δημιουργώντας ένα αλφαβητάριο -πρότυπο για τις επόμενες γενιές.

O Μίμης και η Άννα

Να και το αλφαβητάριο των γονιών σας. Παρέα με την οικογένεια του Μίμη και της Άννας έμαθαν οι γονείς σας να διαβάζουν. Υπεύθυνα συντάκτες του είναι ο Γ. Γιαννέλης και ο Γ. Σακκάς, ενώ την εικονογράφηση φιλοτέχνησε ο Κ. Γραμματόπουλος. Εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1955 και έως το 1978 έκανε συνολικά 16 εκδόσεις!

Μαθαίνω ν' αγαπώ τη γλώσσα μου

Πράγματι, τα επόμενα χρόνια κυκλοφορούν και φωτίζουν τα πρώτα σχολικά θρανία πολύχρωμα και χαρούμενα αλφαβητάρια. Οι μαθητές μαθαίνουν πλέον να διαβάζουν και να γράφουν σωστά τη δική τους γλώσσα, αυτή που συνοδεύει τα παιχνίδια τους.

Ti σας θυμίζει;

Αυτό πια έχει περάσει από τα χέρια όλων σας. Το βιβλίο της Πρώτης δημοτικού. Η γλώσσα μου αντικατέστησε τα παραδοσιακά αλφαβητάρια από το 1982 και μετά. Ελπίζω να το χαρήκατε και να το χαίρεστε!

ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟΥ

Το χορευτικό της Δωρίδας

Το χορευτικό Κροκυλείου στο Διακόπι

Το χορευτικό Κροκυλείου στο Αλποχώρι

Η πρότασή μας ήτανε απλή. "Εμείς μπορούμε να χορέψουμε σ' όποια χωριά της Δωρίδας επιλέξετε εσείς στην Ομοσπονδία", μέσα από τις εκδηλώσεις που οργάνωσε ο σύλλογος Κροκυλείων για τον ορισμό του χωριού μας σαν πολιτιστικό κέντρο της περιοχής. Μια πρόταση που βρήκε θετική ανταπόκριση μα πολύ πιο μεγάλη υποστήριξη από το Δ.Σ. της Ομοσπονδίας. Και έτσι έγινε. Το χορευτικό Κροκυλείου έδωσε παραστάσεις στο Ψηλό Χωριό, στο Κριάτσι, στο Αλποχώρι και στο Διακόπι. Παραστάσεις με υψηλό καλλιτεχνικό επίπεδο, επιμελημένες από τους δασκάλους του χορευτικού μας Ιωάννα και Κώστα Μαρκαντώνη και συντονισμένες από τον Βαγγέλη Γραββάνη. Βρήκαν μεγάλη ανταπόκριση στους θεατές που τις παρακολούθησαν προσφέροντας ελληνική χορευτική ψυχαγωγία. Δικαιολογημένοι λοιπόν όσοι φώναζαν και ξαναφώναζαν ΜΠΡΑΒΟ στο ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΤΗΣ ΔΩΡΙΔΑΣ.

Το χορευτικό Κροκυλείου στο Κριάτσι

Το χορευτικό Κροκυλείου στο Ψηλό Χωριό

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΝΤΕΧΝΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

Σπηλιότυπο
από την
παράσταση

Η πολύ όμορφη βραδιά σε συνδυασμό με την καλή διάθεση όλων των θεατών έδωσε την δυνατότητα στην εξαιρετική λαϊκή ορχήστρα από την Πάτρα να τρέξει σε γνήσιους λαϊκούς και ρεμπέτικους δρόμους και να προσφέρει ψυχαγωγία και διασκέδαση υψηλού επιπέδου. Μια μουσική γιορτή που κράτησε μέχρι τις μικρές πρωινές ωρες.

ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ : Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

ΟΤΑΝ οι δάσκαλοι του χορευτικού και της χορωδίας παρέλαβαν τον προγραμματισμό των καλοκαιρινών εκδηλώσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο γνώριζαν ότι το πιο δύσκολο κομμάτι των εκδηλώσεων αυτών ήτανε η παράσταση του Κροκυλείο. Και αυ-

ρανός γέμισε από τις γλυκές μελωδίες και το χορευτικό λικνίστηκε στα ήσυχα νερά του Αιγαίου. Η αίσθηση που έμεινε σ' όλους εμάς που είμασταν εκεί ήταν ότι ο 21ος αιώνας ανέτειλε στο Κροκύλειο με την ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ του χορευτικού και της χορωδίας του συλλόγου "Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ" απανταχού Κροκυλείων.

◀ Η χορωδία μαζί με τον Χάρη και την Δώρα

▼ Ο χορός

